

Regionstyrelsen

Yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2025 för regionstyrelsen

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör regionstyrelsens yttrande till regionrevisorerna över Årsrapport 2025 för regionstyrelsen.

Sammanfattning

Regionrevisorerna har överlämnat Årsrapport 2025 till regionstyrelsen för yttrande. I årsrapporten redovisas regionrevisorernas granskning av regionstyrelsens egen verksamhet samt regionstyrelsens ledning, samordning och uppsikt över regionens verksamhet. Sju nya rekommendationer har tillkommit i samband med rapporten.

Regionrevisorerna bedömer sammantaget att regionstyrelsens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat är tillfredsställande. Vad gäller regionstyrelsens ledning, samordning och uppsikt bedöms denna inte vara tillräcklig. Regionrevisorerna framhåller bland annat att regionstyrelsens ekonomiska styrning gällande kostnadsutveckling och analys av ekonomiska förutsättningar över tid behöver utvecklas. I årsrapporten lyfts även behovet av tydliga anvisningar för målbedömningar.

Regionledningskontoret konstaterar samtidigt att flera av de områden som lyfts i rapporten redan är föremål för utvecklingsarbete, bland annat inom målstyrning, ekonomisk analys, vårdstyrning och krisberedskap. Flera av de förändringar som revisionen granskar har också genomförts eller påbörjats under pågående omställningar av Region Stockholms styrmodell och organisation.

Regionrevisorernas granskningar utgör en betydelsefull del av det fortlöpande förbättringsarbete som sker inom regionledningskontoret. Regionledningskontoret välkomnar de förbättringsförslag som presenterats i rapporten och kommer att beakta dem i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Bakgrund

Regionrevisorerna har överlämnat Årsrapport 2025 till regionstyrelsen för yttrande. I årsrapporten redovisas regionrevisorernas granskning av regionstyrelsens egen verksamhet och dess redovisningsenheter; regionledningskontoret, skadekontot och koncernfinansiering. I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande. Även regionstyrelsens ledning, samordning och uppsikt över Region Stockholms verksamhet granskas. Regionledningskontoret ser regionrevisorernas granskning som en del av regionledningskontorets förbättringsarbete.

Regionledningskontorets förslag och motivering

I årsrapporten 2025 för regionstyrelsen presenterar regionrevisorerna flera bedömningar och rekommendationer för verksamheten.

Regionledningskontoret lämnar följande kommentarer till de bedömningar och rekommendationer som framförs i årsrapporten.

Regionstyrelsens redovisning av resultatet för verksamheten

Regionrevisorerna bedömer sammantaget att regionstyrelsens verksamhetsmässiga resultat i huvudsak är tillfredsställande men lyfter att regionledningskontoret behöver utveckla sin analys av och motivering till hur målen har bedömts samt hur uppdragen har genomförts och återredovisats. Som orsak anges att målbedömningar enligt anvisningar från regionledningskontoret ska utgöras av en sammanvägning av kvantitativa och kvalitativa faktorer. I årsrapporten anförts att redovisningen för denna sammanvägning saknas liksom anvisningar för hur denna sammanvägning ska gå till.

Regionledningskontorets kommentar

Regionledningskontoret arbetar kontinuerligt med att utveckla kvaliteten i återrapporteringar samt i bedömningar av mål och uppdrag. Ett utvecklingsarbete har påbörjats i syfte att förtydliga grunderna för målbedömningar i uppföljningsrapporterna och stärka återrapporteringen av de uppdrag som är regionstyrelsens ansvar.

Regionledningskontoret bedömer samtidigt att målbedömningar i komplexa och politiskt styrda verksamheter inte enbart kan baseras på indikatorutfall. Indikatorer är ett viktigt stöd för uppföljning och analys, men behöver i vissa fall kompletteras med kvalitativa bedömningar och samlade analyser av verksamhetens utveckling för att ge en rättvisande bild av måluppfyllelsen. Detta gäller särskilt verksamheter där utvecklingen

påverkas av flera samtidiga faktorer eller där indikatorerna endast fångar delar av måluppfyllelsen.

Under 2025 förändrades därför anvisningarna för målbedömning så att även kvalitativa faktorer ska kunna vägas in i bedömningen. Regionledningskontoret bedömer samtidigt att transparensen kring hur sammanvägningen av olika underlag sker kan utvecklas ytterligare. Det fortsatta utvecklingsarbetet kommer därför att inriktas mot att tydligare beskriva vilka omständigheter som ska beaktas vid målbedömningar samt hur avvägningar mellan kvantitativa och kvalitativa underlag ska dokumenteras. Detta arbete ingår i den pågående översynen av Region Stockholms målstyrningsmodell.

Regionstyrelsens ekonomistyrning

Regionrevisorerna bedömer att regionstyrelsen på ett rimligt sätt arbetat med prognoser och redovisning av Region Stockholms ekonomiska läge under 2025, men bedömer att regionstyrelsen inte säkerställt ändamålsenliga förutsättningar för att kunna vidta åtgärder utifrån prognoserna. Det är regionrevisorernas rekommendation att regionstyrelsen bör säkerställa en uppföljningsprocess under året som möjliggör att regionfullmäktige, så tidigt som möjligt under året, kan ta ställning till beslut om tillskott eller andra åtgärder utifrån Region Stockholms ekonomiska och verksamhetsmässiga utveckling.

Vanligtvis bereder regionstyrelsen förslag till regionfullmäktige när medel ska tillföras nämnder och bolag under året. Under 2025 har regionstyrelsen avvikit från detta i två fall, varav ett gäller medel från resultatenheten koncernfinansiering. Regionrevisorerna bedömer att regleringen av regionstyrelsens ansvar och befogenheter för koncernfinansiering är otydlig. De rekommenderar därför att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige förtydligar dessa ansvar och befogenheter.

Regionledningskontorets kommentar

Regionledningskontoret delar bedömningen att den löpande uppföljningen och analysen av Region Stockholms ekonomiska utveckling är central för regionstyrelsens styrning och för regionfullmäktiges möjligheter att vid behov vidta åtgärder under året. Erfarenheterna från 2025 kommer att beaktas i det fortsatta utvecklingsarbetet kring uppföljningsprocess och ekonomistyrning.

Samtidigt konstaterar regionledningskontoret att de ekonomiska prognoserna under 2025 påverkades av flera faktorer som varit svåra att bedöma tidigt under året, bland annat utvecklingen av statsbidrag, pensionskostnader, skatteunderlag och reserverade medel för osäkerheter i omvärlden. Region Stockholms budget innehåller en reservering av medel för att hantera sådana osäkerheter och möjliggöra handlingsberedskap vid förändrade ekonomiska förutsättningar under året. Region Stockholm redovisade samtidigt ett starkare ekonomiskt resultat än budgeterat och den ekonomiska styrningen möjliggjorde fortsatt handlingsberedskap under året.

När det gäller koncernfinansiering konstaterar regionledningskontoret att resultatenheten hanterar poster av övergripande och koncerngemensam karaktär. Regionledningskontoret bedömer att nuvarande ansvarsfördelning i huvudsak är ändamålsenlig men delar samtidigt bedömningen att ansvar, befogenheter och processer kan behöva förtydligas ytterligare. Detta kommer att ses över inom ramen för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Ekonomistyrning ur ett långsiktigt perspektiv

I årsrapporten konstateras att regionstyrelsen under 2025 beskrivit den ekonomiska utvecklingen ur ett långsiktigt perspektiv på olika sätt. Analyserna fokuserar främst på planåren men berör även tioårsperspektivet. Revisionskontoret bedömer att regionstyrelsen bör tydliggöra behov av åtgärder ur ett mer långsiktigt ekonomiskt perspektiv samt hur dessa ska följas upp. Regionstyrelsen rekommenderas därför att utveckla redovisningen av sin analys gällande Region Stockholms långsiktiga ekonomiska utveckling inklusive kostnadsutvecklingen.

Regionrevisorerna konstaterar att regionstyrelsen redovisat en mer samlad och tydlig bedömning av god ekonomisk hushållning i årsredovisningen 2025. Bedömningen är dock att det finns ett behov av att utveckla detta varför regionstyrelsen rekommenderas att bereda förslag till en tydligare och samlad målbild för god ekonomisk hushållning, med utgångspunkt från Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414).

Regionledningskontorets kommentar

Regionledningskontoret delar bedömningen att analyser av Region Stockholms långsiktiga ekonomiska utveckling behöver fortsätta att utvecklas. Under senare år har regionstyrelsen successivt utvecklat de långsiktiga ekonomiska analyserna i budget och uppföljningsrapporter, bland annat genom scenariobeskrivningar, analyser av demografisk

utveckling, investeringsbehov, pensionskostnader och kompetensförsörjning.

Regionledningskontoret bedömer samtidigt att det finns behov av att ytterligare tydliggöra sambandet mellan långsiktiga ekonomiska förutsättningar, verksamhetsutveckling och prioriteringar för att säkerställa god ekonomisk hushållning. Detta arbete pågår inom ramen för utvecklingen av budgetprocessen och tillämpningen av Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Regionstyrelsens ledning, samordning och uppsikt

Målbedömning

Under året har regionledningskontoret förändrat anvisningarna för bedömning av måluppfyllelse. I tidigare anvisningar till nämnder och bolag, lyftes enbart indikatorernas utfall som grund för målbedömning. Sedan hösten 2025 ska även kvalitativa faktorer vägas in vid bedömning av måluppfyllelse, men regionrevisorerna konstaterar att det saknas anvisningar för hur en sådan sammanvägning ska gå till. Utifrån detta rekommenderar regionrevisorerna att regionstyrelsen definierar hur en tydlig och transparent målbedömning ska göras på nämnd- och bolagsnivå såväl som på koncernövergripande nivå.

Regionledningskontorets kommentar

Regionledningskontoret framhåller att måluppföljningen behöver möjliggöra flera typer av underlag. I vissa fall är indikatorer ett ändamålsenligt mått på utveckling, medan de i andra fall behöver kompletteras med kvalitativa bedömningar. Av anvisningarna till nämnder och bolag framgår vilka omständigheter som kan beaktas vid den kvalitativa bedömningen av måluppfyllelse.

Regionledningskontoret bedömer att syftet med förändringen varit att skapa en mer ändamålsenlig och rättvisande uppföljning av verksamheten. Målbedömningar behöver kunna ta hänsyn till både kvantitativa resultat och viktiga kvalitativa omständigheter för att möjliggöra en samlad bedömning av måluppfyllelsen i en politiskt styrd verksamhet.

Regionledningskontoret bedömer samtidigt att det behöver bli tydligare hur sammanvägningen av kvantitativa och kvalitativa faktorer ska gå till. Det fortsatta arbetet kommer därför att inriktas mot att utveckla tydligare principer för dokumentation, transparens och jämförbarhet i

målbedömningarna. Denna inriktning är vägledande i den pågående översynen av Region Stockholms målsystem.

Styrning och kontroll i de finansiella processerna

Under 2025 har regionrevisorerna stämt av de ekonomiska dokument som finns på Region Stockholms intranät, såsom policyer, rutiner, anvisningar, lathundar och processbeskrivningar. För flera av de granskade dokumenten framgick det inte när de senast var reviderade. Som exempel lyfts den koncerngemensamma rutinen avseende pensionshantering som senast fastställdes 2016.

Regionstyrelsen rekommenderas att säkerställa att Region Stockholms rutin gällande pensionshantering är aktuell och att den tydliggör ansvars- och rollfördelning inom rutinen.

Regionrevisorerna har med stöd av revisionsbolaget PwC granskat lokalhyror inom Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO). Granskningen, som omfattade klassificering av hyresavtal, visade att samtliga hyresavtal hos SLSO klassificerats som operationell leasing trots att det finns indikationer på att avtalen ska klassificeras som finansiell leasing. Regionrevisorerna framhåller att rutinen för leasing inte är aktuell. Regionstyrelsen rekommenderas att genomföra en koncernövergripande översyn av leasingavtal för att eliminera risk för felklassificering.

Regionledningskontorets kommentar

Regionledningskontoret delar bedömningen att styrande dokument och regiongemensamma rutiner behöver hållas aktuella och tydliga. Ett arbete kommer därför att genomföras för att se över och vid behov uppdatera berörda rutiner och processbeskrivningar.

Vad gäller leasingfrågorna konstaterar regionledningskontoret att frågan berör flera verksamheter och avtalstyper. En koncernövergripande genomgång behöver därför genomföras för att säkerställa en enhetlig och korrekt tillämpning av redovisningsreglerna.

Fördjupade granskningar

Under 2025 har regionrevisorerna genomfört flera fördjupade granskningar inom ramen för regionstyrelsens ledning, samordning och uppsikt. I rapporten nämns följande granskningar:

- Styrning av uppdrag (8/2025)
- Målstyrning och indikatorer (9/2025)
- Avvikelsehantering i investeringsverksamheten (16/2025)

- Regionstyrelsens uppsikt över Kommunalförbundet för sjukvård och omsorg i Norrtälje (21/2025)
- Utveckling av vårdinformationsmiljön (25/2025)

I samband med dessa fördjupade granskningar har rekommendationer och bedömningar lämnats. Dessa kommenteras i yttranden som begärts för de respektive projektrapporterna över granskningarna som regionrevisorerna lämnat.

Regionledningskontoret konstaterar att flera av de områden som omfattas av de fördjupade granskningarna befinner sig i omfattande utvecklings- och omställningsarbete. Detta gäller bland annat utvecklingen av Region Stockholms vårdinformationsmiljö, förändringar i styrningen av vården i egen regi samt utvecklingen av Region Stockholms arbete inom krisberedskap och civilt försvar.

Vad gäller uppsikten över verksamheter som bedrivs i andra former än nämnder och bolag pågår arbete med att vidareutveckla formerna för rapportering, dialog och uppföljning.

Regionledningskontoret bedömer att regionrevisorernas iakttagelser utgör ett viktigt underlag i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

1. Årsrapport 2025 för regionstyrelsen
2. Revisionsberättelse 2025 för regionstyrelsen
3. Uttalande om tillämpningen av transparenslagen år 2025 avseende regionstyrelsen

Beslutsexpediering

1. Regionrevisorerna

Godkänd av Emma Lennartsson, 2026-06-01